

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Analyse af Etableringskortet

— Analyse af etableringskortet

© 2019, Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Styrelsen for International Rekruttering og Integration
Njalsgade 72A
2300 København S

Tlf: 7231 0000
E-mail: siri@siri.dk
www.uim.dk

Marts 2019

Alle rettigheder tilhører Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Indledning	4
1.1 Analysens formål.....	4
1.2 Udførelsen af analysen	5
1.3 Samlet resultat.....	5
Resultater af den registerbaserede analyse	6
2.1 Datagrundlag for analysen.....	6
2.2 Antallet af afgørelser samt karakteristika.....	6
2.3 Skift fra etableringskortordningen til anden ordning	8
2.4 Etableringskortindehavernes beskæftigelse.....	9
Undersøgelse blandt potentielle brugere	11
3.1 Data og metode	11
3.2 Repræsentativitet i analysen	11
3.3 Yderligere karakteristika af gruppen af respondenter.....	13
3.4 Kendskab til ordningen	13
3.5 Tilfredshed og utilfredshed ved ordningen.....	14
3.6 Kommentarsporet.....	16
3.6.1 Selvforsørgelseskravet	16
3.6.2 Varigheden	16
3.7 Hvorfor bliver respondenterne ikke i Danmark?	17
Konklusion	18

1.0 Indledning

I 2014 blev aftalen om reform af international rekruttering indgået. Aftalen skulle styrke danske virksomheders internationale konkurrenceevne ved at sikre lettere adgang til nødvendig og kvalificeret arbejdskraft. Reformen trådte i kraft 1. januar 2015, og et af tiltagene var indførslen af etableringskortordningen.

Formålet med ordningen var at styrke indsatsen for at fastholde internationale studerende, som uddanner sig i Danmark, og som udgør en potentiel værdifuld arbejdskraft for danske virksomheder.

Det skulle med den nye etableringskortordning blive lettere og mere attraktivt for højt kvalificerede udenlandske dimittender, der afslutter en kandidat- eller ph.d. grad i Danmark, at finde et arbejde og forsætte deres ophold i Danmark efter endt uddannelse. Herigennem ville virksomhedernes og universiteternes rammevilkår for at rekruttere og fastholde højtuddannede udlændinge blive styrket.

Betingelserne for at få et etableringsophold blev gjort få og simple:

- Udlændingen skal have afsluttet en dansk universitetsuddannelse på minimum kandidat eller ph.d. niveau eller en tilsvarende uddannelse af samme akademiske niveau, fx solistuddannelsen ved musikkonservatorierne.
- Udlændingen skal indgive ansøgning om etableringskort digitalt seneste seks måneder efter uddannelsen blev afsluttet (jobsøgningsperioden)
- Udlændingen skal forsørge sig selv og eventuelle familiemedlemmer gennem egne midler, svarende til kontanthjælpsatsen¹

Etableringskortet kan gives én gang for en periode på to år uden mulighed for forlængelse og giver ret til både at tage arbejde hos en dansk arbejdsgiver og til at starte selvstændig virksomhed. Der stilles ved ordningen ingen krav til indholdet af en tilbudt beskæftigelse, ligesom der ikke stilles krav om fuldtidsbeskæftigelse eller beskæftigelse hos samme arbejdsgiver. Endvidere stilles der ikke krav til karakteren af den selvstændige erhvervsvirksomhed. Udlændingen kan under etableringsopholdets varighed på to år arbejde ubegrænset, herunder også skifte job uden at det kræver en ny opholds- og arbejdstilladelse.

Når en udlænding har opholdsgrundlag i Danmark under etableringskortordningen, er det en betingelse, at denne ikke modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller dimittenddagpenge.

Hensigten med ordningen er, at udlændingen efter det toårige etableringsophold kan søge om opholdsgrundlag efter de øvrige ordninger, herunder særligt de øvrige erhvervsordninger.

1.1 Analysens formål

Formålet med denne analyse er at belyse anvendelsen af og kendskabet til ordningen, da den nu har eksisteret i fire år. Det er herunder undersøgt, i hvor høj grad kommende kandidat og ph.d.-dimittender kender til ordningen, hvorfor ordningen til- eller fravælges, og hvilke udfordringer der er knyttet til ordningen. Endvidere ønskes det belyst, hvem der anvender ordningen, hvad de laver mens de har denne opholdstilladelse samt om de skifter til andre ordninger. På baggrund af dette er der udarbejdet to delanalyser, med forskelligt sigte: Første del af analysen er baseret på registerbaseret statistik, og belyser følgende:

- Hvordan ser udviklingen ud i antallet af tilladelser til ordningen?
- Hvad kendetegner dem, der opnår en tilladelse til etableringskortet?
- I hvilke brancher arbejder de og hvad tjener de?

¹Enlige ikke-forsørgere under 30 år, kontanthjælpsatsen for forsørgere under 30 eller kontanthjælpsatsen for enlige forsørgere under 30, alt efter om udlændingen har ægtefælle og eller børn.

Derudover er der blevet udarbejdet en spørgeskemaundersøgelse, som havde til formål at undersøge hvad potentielle brugere af ordningen mente om ordningen. Dette skyldtes, at man umiddelbart ikke kunne spørge de studerende, som havde fravalgt ordningen, da de højst sandsynligvis ikke længere opholder sig i landet. Der blev opsat en række hypoteser, som denne spørgeskemaundersøgelse skulle belyse:

- Forsørgelseskravet er for højt
- Dimittenderne er uvidende om, at forsørgelseskravet kan dokumenteres ved ansættelseskontrakt
- Dimittenderne finder det problematisk, at der kun kan søges etableringskort én gang
- Dimittenderne finder det problematisk, at der ikke kan søges forlængelse på ordningen
- Det er problematisk, at forsørgelseskravet ikke kan fremvises ved rettighedsoptjent a-kasse.
- Perioden mellem endeligt forsvar og udstedelsen af diplom/bekræftelse på opnået ph.d. grad er for lang, hvorfor dimittenderne søger en alternativ ordning fx forskerordningen.
- Dimittenderne kender ikke til ordningen

Teserne blev opstillet ud fra de erfaringer, som styrelsen har gjort sig gennem de seneste tre år. Herunder særligt tilbagemeldinger fra dels udlændinge, som har søgt ind på ordningen, udlændinge som har kontaktet styrelsen vedrørende spørgsmål til ordningen, samt uddannelsesinstitutionerne, som løbende har givet feedback på, hvad de har hørt vedrørende ordningen.

1.2 Udførelsen af analysen

Det ene led af analysen er en registerbaseret analyse, hvor der anvendes statistisk materiale fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) og SIRI. Denne del fokuserer blandt andet på, hvor mange der søger om etableringskort, etableringskorthavernes baggrund, og i hvilke brancher de arbejder.

Det andet led af analysen er en spørgeskemaundersøgelse, der skal give en bedre forståelse for potentielle brugeres personlige oplevelser omkring ordningen. Denne analyse er blevet udarbejdet som en spørgeskemaundersøgelse, som skal give et indblik i de udfordringer/betæneligheder, som brugerne har ved ordningen. Spørgeskemaundersøgelsen er foretaget med udgangspunkt i et statistisk træk over de udlændinge, som gennem de seneste år enten er blevet meddelt en opholdstilladelse på baggrund af studier på en videregående uddannelse eller en ph.d. uddannelse i Danmark, og som indenfor en nær tidshorisont (syv måneder) forventes at afslutte en dansk kandidat eller ph.d. uddannelse.

1.3 Samlet resultat

De to analyser viser samlet, at i løbet af årene er ordningen blevet mere udbredt. Det er primært yngre mellem 24 og 34 år, der anvender ordningen og de kommer fra Kina, USA og Indien. Endvidere tyder tallene på, at i takt med at etableringskortene udløber skifter flere til andre ordninger, herunder beløbsordningen, netop som formålet med ordningen tilsigter.

Brugerundersøgelsen peger på, at der er generelt mange potentielle brugere, der ikke kender til ordningen. Dem, der kender til ordningen, er der dog overvejende positive. De anser den som let at søge, og at den opfylder deres behov under opholdet. Der er nogle, der peger på, at forsørgelseskravet er for højt, og at de anser det som problematisk, at ordningen ikke kan forlænges eller søges af flere omgange. Det er dog ikke muligt at konkludere, hvorvidt dette er et generelt problem, da antallet af respondenter i forhold til disse problemstillinger er lav.

2.0 Resultater af den registerbaserede analyse

I nedenstående analyse gennemgås resultaterne af den registerbaserede analyse. Her gennemgås antallet af tilladelser, køn og nationaliteter blandt dem, der har fået en tilladelse samt i hvilke brancher, de arbejder.

2.1 Datagrundlag for analysen

Datagrundlaget for den registerbaserede analysedel er hovedsageligt data trukket fra styrelsens egne registre. Generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger er behæftet med usikkerhed, da udlændingssystemerne er opbygget som journaliserings- og sagsstyringssystemer og ikke som egentlige statistiksystemer. Samtidig skal det bemærkes, at der er tale om antal tilladelser og ikke personer. Det betyder, at den samme person kan indgå flere gange over tid i forbindelse med en ny opholdstilladelse.

Der er der også benyttet data fra jobindsats.dk for at få et billede af, i hvilke brancher, etableringskortindehaverne arbejder samt et særtræk bestilt hos STAR vedr. lønniveauer for at give et billede af, hvad etableringskortsindehaverne tjener. Opgørelserne af beskæftigede personer er baseret på STAR'stræk fra bl.a. indkomstregistret (e-Indkomst) koblet med afgørelser om opholdstilladelser, en kobling der også anvendes i jobindsats.dk. Opgørelserne er baseret på indberetninger til e-Indkomst af almindelig lønindkomst, inkl. fri kost og logi, fri bil, fri telefon mv. Pension og indkomst udbetalt i udlandet indgår ikke. Samme lønbegreb anvendes endvidere ved opgørelse af lønniveauer og branchefordeling.

En beskæftiget person er en person, for hvem der ifølge e-indkomst er indberettet lønindkomst inden for året. Det kan være indkomster fra både kortere og længere ansættelsesforhold. En fuldtidsbeskæftiget person svarer til beskæftigelse i 37 timer om ugen for hele året. Personer, der er beskæftiget i færre timer eller i kortere perioder, summeres op for at få et samlet beskæftigelsesbidrag.

Fra jobindsats.dk er der også hentet data til beregning af andelen af beskæftigede personer i forskellige brancher. Fordelingen på brancher er baseret på omregning til fuldtidsbeskæftigede personer. I beregningerne indgår alle med indkomst og ophold efter den enkelte ordning uanset antallet af månedsindberetninger, ligesom samme person kan indgå i flere brancher. Opgørelsen kan afvige fra andre opgørelser pga. skift i metode.

2.2 Antallet af afgørelser samt karakteristik

I perioden fra etableringskortordningen blev indført i januar 2015 til september 2018 blev der er i alt udstedt 1.194 opholdstilladelser under ordningen. I samme periode blev der givet i alt 27 afslag². Fordelingen af antallet af tilladelser og afslag på årene 2015, 2016, 2017 og 2018 ses i tabellen nedenfor.

Table 1 Tilladelser og afslag i perioden 2015-2018.

	2015	2016	2017	2018*	Total
Tilladelse	226	334	422	212	1.194
Afslag	5	12	9	1	27
Total	231	346	431	213	1.221

*Tallene for 2018 er foreløbige og til og med 30. september

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

² Afslag på etableringskort gives, hvis ansøgeren ikke opfylder de betingelser, som er nævnt i "baggrundsafsnittet"

I 2017 kan man se, at 74 procent af tilladelserne blev givet til studerende, 13 procent blev givet til ph.d.-studerende, 10 procent blev givet til forskere eller f.eks. forskere på beløbsordningen mens 4 procent havde en anden type tilladelse som f. eks. medfølgende familie eller andet.

Tablet 2 Forudgående opholdsgrundlag for etableringskortsmodtagerne i 2017

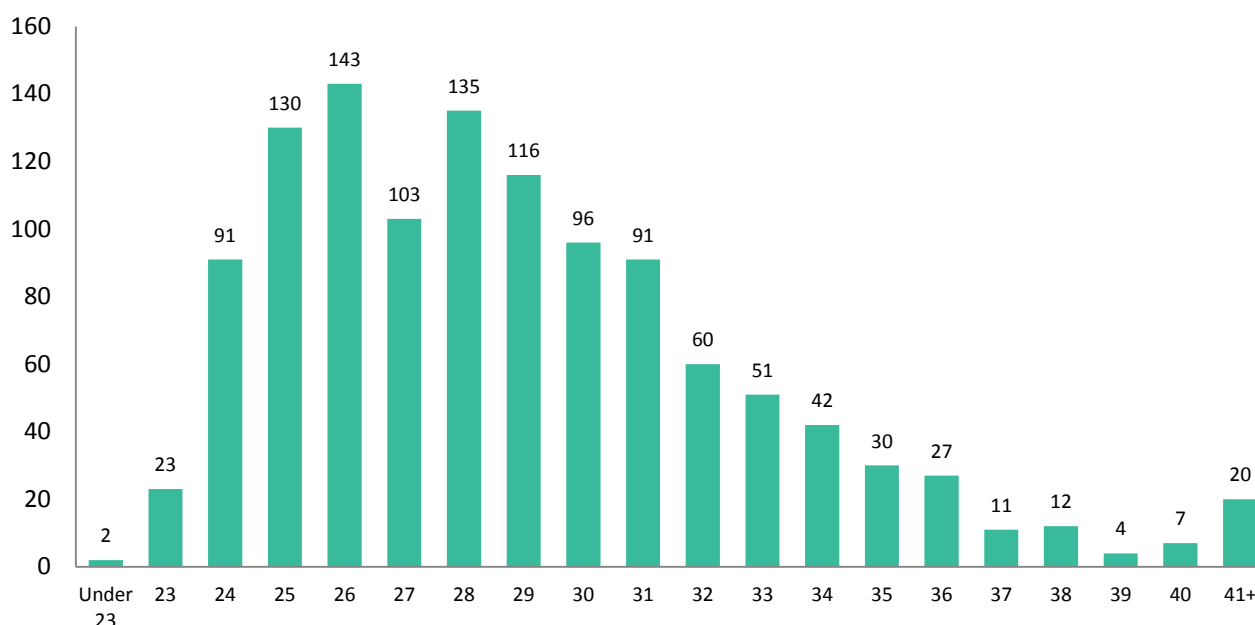
	Antal	Procent
Studerende	308	74 %
Ph.d.	55	13 %
Forskere/beløbsordningen	42	10 %
Andet	14	3 %
I alt	419	100

* Ophold efter forsker- eller beløbsordning. Eksempelvis i forbindelse med afslutning Ph.d. ophold, hvor Ph.d.-opholdstilladelsen er udløbet.

** Ophold efter anden ordning - typisk som medfølgende familie

I kønsfordelingen blandt modtagerne af de udstedte tilladelser er der i stor grad en ligevægt mellem mænd og kvinder. Dog er der en lille overvægt af tilladelser givet til mænd (54 procent mænd og 46 procent kvinder). Størstedelen af de udstedte tilladelser blev meddelt til udlændinge i aldersgruppen 24 år til 34 år. I tabellen nedenfor ses dog, at aldersniveauet spænder bredt fra den yngste på 21 år til den ældste på 61 år.

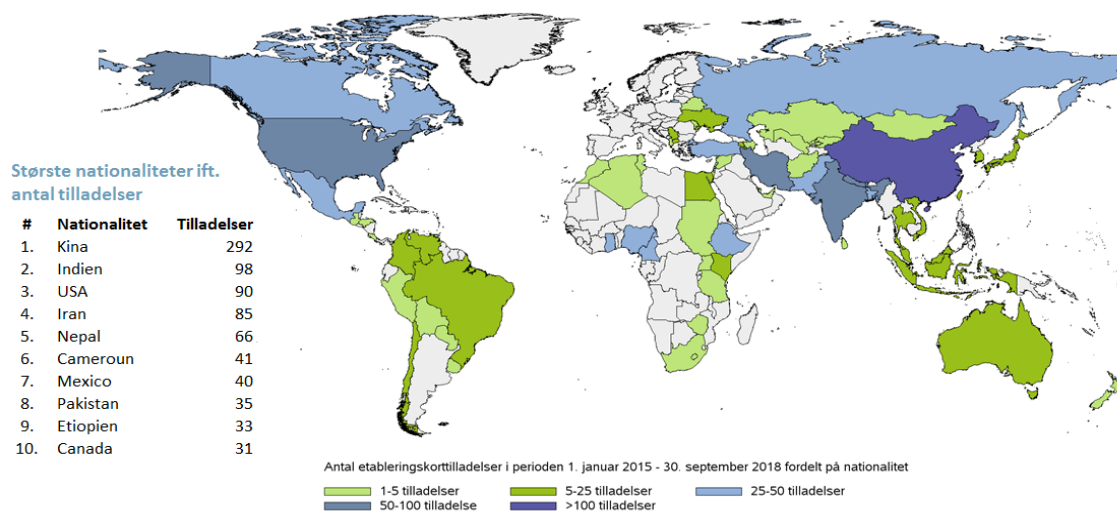
Figur 1 Antal tilladelser fordelt på alder for perioden 2015-2018

Note: Tallene for 2018 er foreløbige og gælder til og med 30. september 2018

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Nedenstående landkort giver et overblik over fordelingen af opholdstilladelser efter etableringskortordningen i perioden fra januar 2015 til september 2018 på nationaliteter.

Figur 2 Etableringskorttilladelser i perioden 1. januar 2015 til 30. september 2018 fordelt på nationaliteter

Note: Tallene for 2018 er foreløbige og gælder til og med 30. september 2018

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

I top tre af nationaliteter, som fik udstedt en tilladelse efter etableringskortordningen, ligger Kina, Indien og USA med henholdsvis 292, 98 og 90 tilladelser. Ud af den samlede sum af udstedte tilladelser på 1.194 er altså 40 procent af etableringskortene givet til udlændinge fra Kina, Indien og USA.

Tabel 3 Tilladelser givet til medfølgende familie til etableringskortsmottagere

	2015	2016	2017	2018*	Total
Ægtefæller mv.	28	61	57	29	175
Børn	19	45	41	27	132
Total	47	106	98	56	307

*Tallene for 2018 er foreløbige og til og med 30. september

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Som det fremgår af tabel 3 er der givet 307 tilladelser til medfølgende familie til etableringskort. Størst var antallet i 2016, her blev der givet 106 tilladelser. Størstedelen af tilladelserne gives til ægtefæller.

2.3 Skift fra etableringskortordningen til anden ordning

For di etableringskortet er en ordning, hvor der kun kan gives opholdstilladelse op til to år, er det vigtigt at undersøge, hvorvidt ordningen anvendes efter hensigten, det vil sige som en overgangsordning til en anden opholdsordning.

I 2015, hvor etableringskortordningen blev indført, var der ingen skift af opholdstilladelse fra etableringskortordningen til en anden ordning. Først i 2016 sker der skift. I alt i 2016 er der 15 skift af opholdstilladelse fra etableringskortordningen til en anden ordning. Af de 15 skift var der i 10 tilfælde tale om skift til den daværende Green-card-ordning³, 3 til beløbsordningen, 1 til forsker ordningen og endeligt 1 skift til opholdstilladelse i fm. ph.d. studier.

³ Greencard-ordningen blev afskaffet ved lovændring i juni 2016

I 2017 hvor etableringskortordningen havde eksisteret i to år, ser billedet noget anderledes ud. Her var der i alt 100 skift fra etableringskortordningen til en anden ordning. De 100 skift fordelte sig således:

- 33 skift til beløbsordningen
- 13 skift til fast-track ordningen
- 9 skift til ph.d. studier (ansat ph.d.)
- 9 skift til positivlisten
- 7 skift til greencard-ordningen⁴
- 6 skift til forskerordningen
- De 23 resterende skift var til opholdsgrundlag som medfølgende familie eller familiesammenføring.

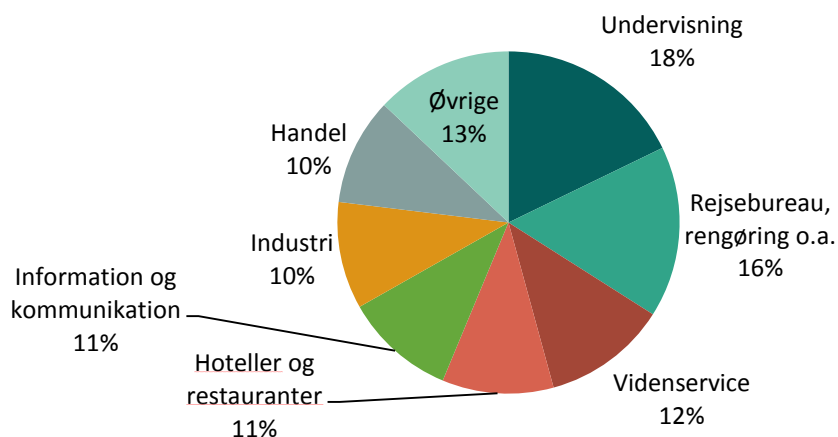
Ud af de 100 skift til andet opholdsgrundlag i 2017 skiftede hele 77 procent fra etableringskortordningen til anden erhvervsordning (inkl. ph.d. ansatte).

2.4 Etableringskortindehavernes beskæftigelse

For at få et bedre billede af hvilke job udlændinge på etableringskortordningen opnår, har styrelsen indhentet data fra jobindsats.dk. I figur 3 nedenfor fremgår det blandt andet at størstedelen af de fuldtidsbeskæftigede etableringskortindehavere i 2017 havde job indenfor brancherne undervisning (18%), rejsebureau, rengøring o.a. (16%) og vidensservice (12%). Dette kan skyldes, at etableringskortet er en ikke-stedfæstet tilladelse, hvorfor de kan arbejde, hvor de ønsker. De kan derfor både arbejde i midlertidige jobs og i deres tidligere studiejobs, indtil de finder et relevant job. Dette kan muligvis forklare, hvorfor de arbejder i nogle af disse brancher.

Kategorien "øvrige" dækker over brancherne *Transport, Finansiering og forsikring, sundhed og socialvæsen, andre serviceydelser mv. samt uoplyst aktivitet*. Af de 13 procent (øvrige) som fremgår af figur 3 er størstedelen af udlændingene registreret med "uoplyst aktivitet".

Figur 3 Andele fuldtidsbeskæftigede i 2017 fordelt på brancher

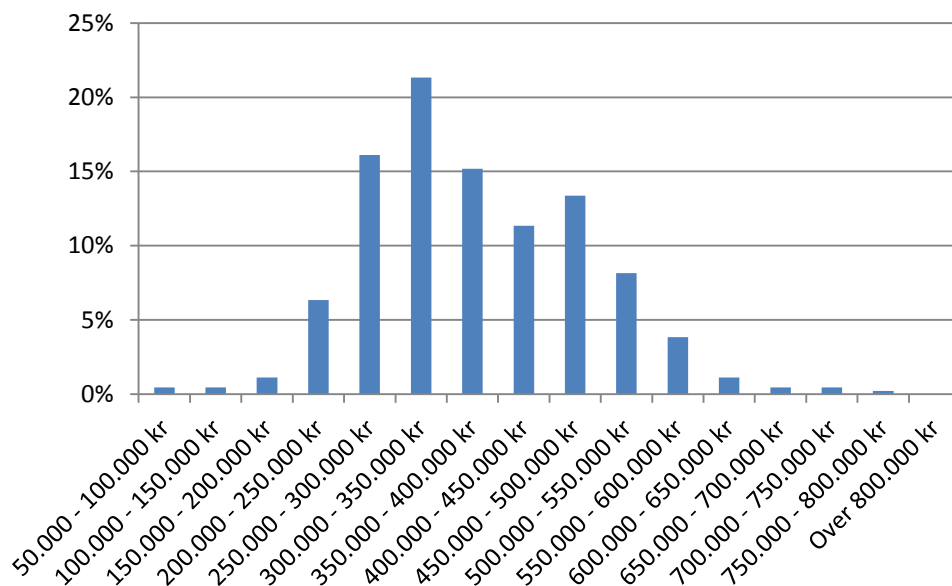
N: 247

Kilde: Jobindsats.d.

Endvidere er det blevet undersøgt, hvad etableringskortsindehavere tjener, mens de arbejder i Danmark. I nedenstående figur ses en oversigt over lønniveauer, for personer, der har en opholdstilladelse på etableringskortet i 2017.

⁴ De 7 skift til greencard-ordningen i 2017 vedrørte ansøgninger indgivet i 2016, inden ordningen blev afskaffet

Figur 4 Andele af personer med etableringskort fordelt på lønniveauer i 2017

Kilde: SIRI på baggrund af særkørsel fra STAR. N: 441

Figur 4 viser, at omkring 52 procent af beskæftigede personer med en opholdstilladelse på etableringskortet tjener mellem 250.000-450.000 kroner. Der er altså en stor gruppe, som ligger under lønniveauet for f.eks. beløbsordningen. Samtidig viser figuren at 37 procent af de beskæftigede etableringskortsindehavere tjener mere end 400.000 kroner om året, hvilket nærmer sig niveauet for beløbsordningen⁵.

⁵ Beløbsgrænsen var 417.793,60 kr. i 2018 og er 426.985,60 kr. i 2019.

3.0 Undersøgelse blandt potentielle brugere

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har desuden gennemført en undersøgelse blandt potentielle brugere af etableringskortet. Undersøgelsen havde til hensigt at kortlægge, hvad de potentielle brugere mente om ordningen. Til brug for undersøgelsen udarbejdede SIRI et spørgeskema, som i videst muligt omfang skulle afdække de opstillede teser.

3.1 Data og metode

SIRI vurderede inden analysen blev i gang, at en spørgeskemaundersøgelse ville give det bedste indblik blandt en stor gruppe potentielle brugere; herunder hvorfor ordningen fravælges af brugerne, og særligt hvilke udfordringer de ser ved ordningen.

Spørgeskemaet blev fremsendt til i alt 1.024 udlændinge, der havde en opholdstilladelse. De 1.024 blev udtrukket på baggrund af en stikprøve af målgruppen. Da styrelsen ikke laver registreringer af, om man skal læse en hel kandidat eller ph.d. uddannelse i Danmark, blev data trukket ud fra følgende opfyldte faktorer:

- Udlændingene var medelt en opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af studie på en videregående universitetsuddannelse⁶ med en varighed af minimum 13 måneder.
- Udlændingens opholds- og arbejdstilladelse skulle udløbe indenfor de næste 7 måneder (1. august 2018 til 1. marts 2019)
- Udlændingens opholds- og arbejdstilladelse var medelt med henblik på studier ved danske universiteter eller som ph.d.

Inden undersøgelsen blev påbegyndt, foretog styrelsen en stikprøve på det fremfundne datatræk, for at sikre at datatrækket dækker målgruppen for undersøgelsen. Stikprøveundersøgelsen viste, at kun 1 ud af 30 udlændinge lå udenfor målgruppen for etableringskortet, hvorfor stikprøven må antages at korrekt udtrukket.

De 1.024 udtrukne personer, fik tilsendt et link til spørgeskemaundersøgelsen af to omgange via e-boks. Ud af de i alt 1.024 udlændinge, som fik fremsendt link til spørgeskemaundersøgelsen (*de adspurgte*), deltog i alt 359 personer i undersøgelsen (*respondenter*).⁷ Svarprocenten er således 35 procent, hvilket må anses som tilfredsstillende for gruppen.

3.2 Repræsentativitet i analysen

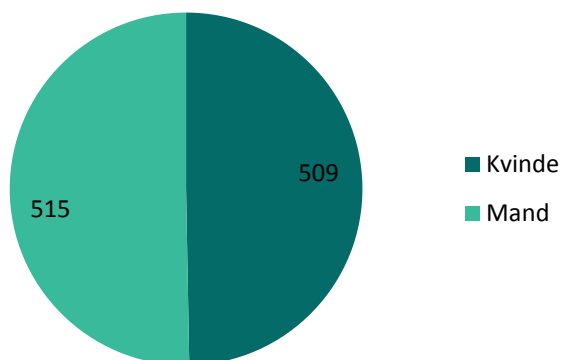
Overordnet ligger svarprocenten på 35 procent i spørgeskemaundersøgelsen. Samtidig tyder gennemgang af baggrundsvariablene, at analysen er forholdsvis repræsentativ, og vil således kunne give et forholdsvis retvisende billede af tilfredsheden med ordningen.

Kønsfordelingen blandt de adspurgte (stikprøven) er lige fordelt med 50 procent mænd og 50 procent kvinder. Kønsfordelingen blandt respondenterne har et mindre udsving til mændenes side med 52 procent, og kvinderne er derved på 48 procent.

⁶ Herunder også ph.d. studerende aflønnede og ikke aflønnede.

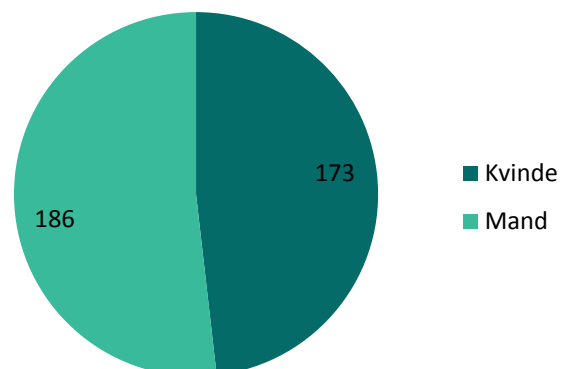
⁷ Generelt er resultaterne forholdsvis sikre med et 95 %- konfidensinterval på mellem 2 og 5 procent.

Figur 5 Kønsfordelingen blandt de adspurgte (stikprøven)

Note: 1.024 adspurgte
Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Figur 6 Kønsfordelingen blandt respondenterne

Note: 359 respondenter
Kilde: Styrelsen for international rekruttering og Integration

I nedenstående tabel 4 og 5, der viser nationalitet, ses det, at nationaliteterne blandt de adspurgte og respondenterne, i store træk stemmer overens. Dog er det tydeligt at se, at der er en større divergens i nationalitetsrangeringen.

Det fremgår at Canada lå på top ti i placeringen blandt de adspurgte, men at Canada udgår fra oversigten af respondenterne, da, denne falder til en 11. plads. I stedet indgår Sydkorea som en del af top ti.

Tabel 4 Nationalitetsfordeling blandt de adspurgte

Kina	30,9%
USA	10,4%
Indien	10,0%
Iran	4,0%
Brasilien	3,9%
Mexico	3,4%
Nepal	2,8%
Pakistan	2,1%
Canada	1,9%
Colombia	1,9%
Andet	28,7%

Note: 1.024 adspurgte
Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Tabel 5 Nationalitetsfordeling blandt respondenterne

Kina	19%
Indien	11%
USA	10%
Iran	6%
Mexico	5%
Nepal	5%
Brasilien	4%
Pakistan	3%
Colombia	3%
Sydkorea	3%
Andet	32%

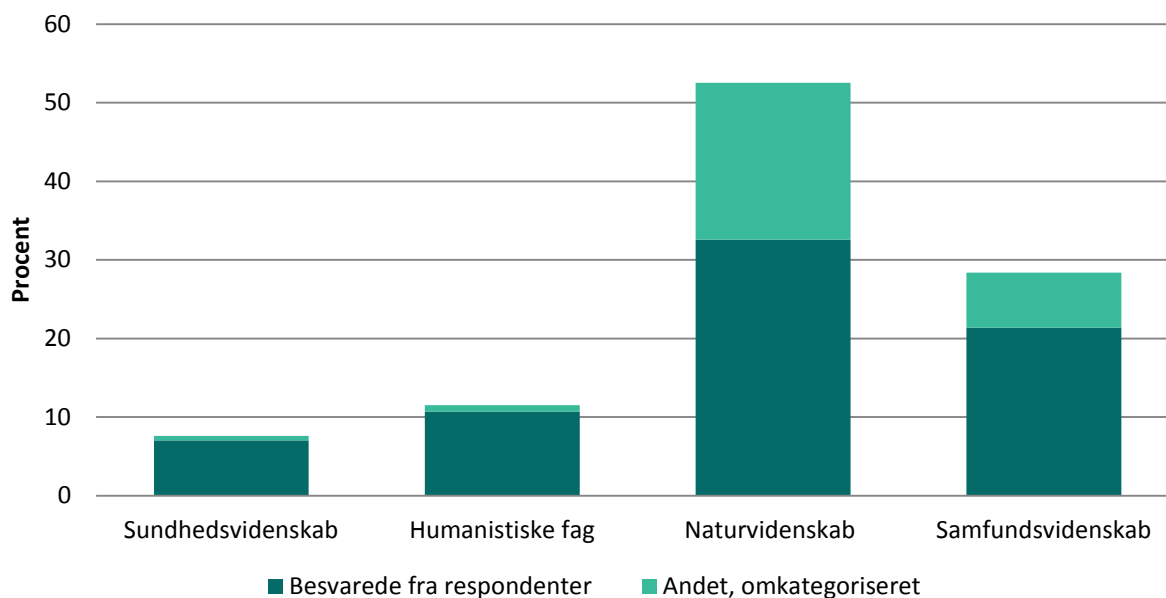
Note: 352 respondenter
Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

3.3 Yderligere karakteristika af gruppen af respondenter

Det er ikke muligt at opgøre de adspurgtes uddannelsesmæssige baggrund på baggrund af eksisterende data. Ved en nærmere gennemgang af respondenternes uddannelsesmæssige baggrund, ses det, at størstedelen har færdiggjort eller er i gang med at færdiggøre en videregående uddannelse indenfor naturvidenskab og samfundsfag. Samtidigt ses det, at fåtallet af respondenter har færdiggjort eller er i gang med at færdiggøre en videregående uddannelse indenfor sundhedsvidenskab eller humaniora.

En stor procentdel af respondenterne har kategoriseret deres videregående uddannelse som "andet" end humanistisk, sundheds-, natur-, og samfundsvidenskab og anført i et fritekstfelt, hvilken uddannelse de studerer (28,4 procent). Ved en gennemgang af "andet"-kategorien kunne størstedelen dog omkategoriseres til enten det naturvidenskabelige eller det humanistiske område. Efter omkategoriseringen er det tydeligt, at det er udlændinge med en naturvidenskabelig baggrund, som er i overvægt (52 %) i undersøgelsen., jf. figur7.

Figur 7 Respondenternes uddannelsesmæssige baggrund

Note: N: 356 respondenter. Respondenter, der har svaret "andet" er blevet omkategoriseret på baggrund af det, de har angivet i fritekstfeltet.
Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

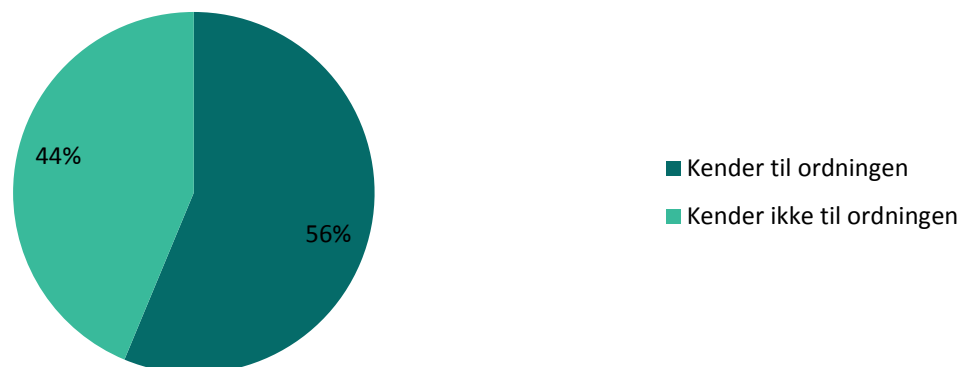
3.4 Kendskab til ordningen

For at få afdækket, om kendskabet til ordningen er udbredt blandt dimitterede/kommende dimitterende udlændinge, blev de adspurgte udlændinge som noget af det første i spørgeskemaundersøgelsen spurgt, om de kender til ordningen.

I figur 8 nedenfor ses det tydeligt, at en stor andel af respondenterne ikke har kendskab til etableringskortordningen. Faktisk er det hele 44 procent af respondenterne, som ikke har kendskab til ordningen.⁸

⁸De respondenter som har oplyst, at de ikke ønsker at blive i Danmark efter endt uddannelse (10 respondenter), er ikke medtaget heri. Tallene dækker således alene over de respondenter, som har oplyst, at de ønsker at blive i Danmark efter endt uddannelse.

Figur 8 Respondenternes kendskab til ordningen

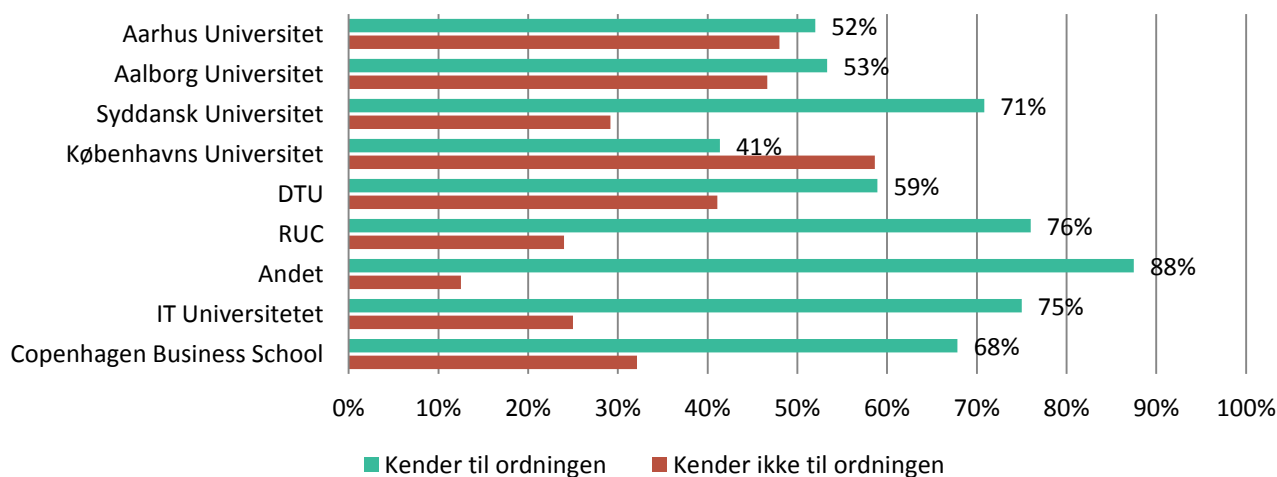

Note: N: 327.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Af nedenstående figur 9 fremgår det endvidere, at de respondenter, som ikke har et kendskab til ordningen, særligt er studerende ved Aarhus Universitet, Aalborg Universitet og Københavns Universitet, mens Copenhagen Business School, Roskilde Universitet og Syddansk Universitet har en overvægt af studerende i målgruppen, som kender til ordningen. Dog viser figur 9 også, at på alle universiteter, med undtagelse af Københavns Universitet, er der en overvægt af studerende, der kender til ordningen.

Figur 9 Oversigt over hvilke uddannelsesinstitutioner, hvor de respondenter som ikke kender til ordningen, studerer

Note: N:327. Parenteserne angiver hvor mange respondenter, der er tilknyttet pågældende universiteter: Aarhus Universitet (50), Aalborg Universitet (45), Syddansk Universitet (24), Københavns Universitet (87), DTU (56), RUC (25), Andet (8), IT Universitetet (4) og CBS (28)

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

3.5 Holdninger til ordningen

Analysen viser overordnet, at de potentielle brugere er positive over for ordningen. I alt har 95 procent af de respondenter, som har deltaget i undersøgelsen og som har kendskab til ordningen, oplyst at de også ønsker at søge etableringskort. Dermed er det kun 5 procent af de udlændinge, som i undersøgelsen oplyste, at de kendte ordningen, som ikke ønsker at søge et etableringsophold.

3.0 Undersøgelse blandt potentielle brugere

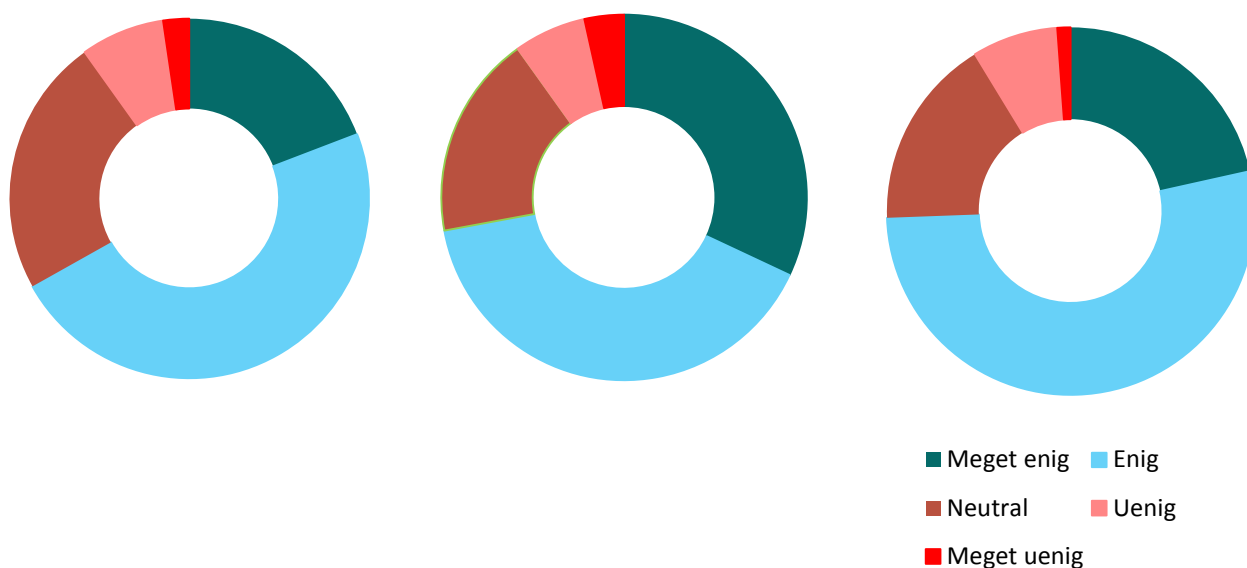
Af de respondenter, som har oplyst at de kender til ordningen, har 67 procent oplyst, at de vurderer, at ordningen er let at søge, 74 procent har oplyst, at de forstår de betingelser, som er tilknyttet etableringskortordningen, og 72 procent vurderer, at ordningen vil kunne sikre dem et længere ophold i Danmark, jf. figur 10. Det betyder altså overordnet at de udlændinge, som kender til ordningen og ønsker at søge den, virker positive over for ordningen.

Figur 10 Respondenternes holdning til ordningen

Det er let at søge et etableringskort

Etableringskortet opfylder mine behov i forhold til mit ophold i Danmark

Reglerne og betingelserne for at kunne få et etableringskort er lette at forstå

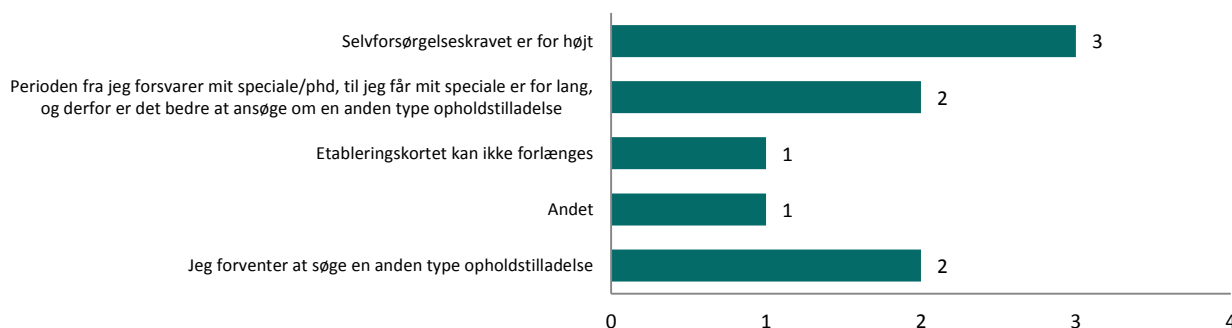

Note: N: 172.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

De respondenter, der ikke ønskede at søge ordningen, blev spurgt ind til, hvorfor det var tilfældet. Fordi der kun var 5 procent, der ikke ønskede at søge et etableringskort, er denne gruppe meget lille, og fremgår af figur 11.

Figur 11 Årsagsfordelingen blandt de respondenter, som har oplyst, at de ikke har overvejet at søge etableringsophold

Note: N: 9

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration

Som det fremgår af figur 14 er der 3, der mener selvforsørgelseskravet er for højt, 2 der forventer at søge en anden type opholdstilladelse, og 1 der ikke søger fordi etableringskortet ikke kan forlænges. Det er dog svært at udlede

noget konkret, da antallet af respondenter er lavt. Det blev endvidere undersøgt, hvad holdningen var til, at man ikke kan fremvise forsørgelseskrav ved rettighedstjent a-kasse, eller at etableringskortet ikke kan forlænges. Grundet det lave antal respondenter (9), kan det hverken be- eller afkræftes i denne undersøgelse.

3.6 Kommentarsporet

I analysen var det også muligt for respondenterne at give deres individuelle bemærkninger om ordningen til kende i et kommentarfelt.

42 af respondenterne har benyttet denne mulighed for at komme med deres holdninger omkring ordningen.⁹ Nogle respondenter har herunder uddybet, hvorfor de har en positiv vurdering af ordningen:

- "It is one of the reasons why I chose Denmark over the European countries for my studies"
- "It is a good scheme that attract international student. It provide a space to the student to use their Danish degree in Danish economy"
- "Good opportunity to build career in Denmark after completion of studies"

3.6.1 Selvforsørgelseskravet

En af de teser, som SIRI ønskede enten af- eller bekræftet, var, om selvforsørgelseskravet er for højt. Respondenterne blev derfor spurgt først om de ønskede at søge etableringskortet, og derefter, hvis de svarede, at de ikke ønskede at søge den, hvorfor dette var tilfældet. 10 respondenter svarede, at de ikke ønskede at søge den (5 procent af alle respondenter).

I figur 14 nedenfor ses, at 3 ud af de 10 respondenter, som har fravalgt ordningen, har begrundet det med, at forsørgelseskravet er for højt. Grundet det lave antal respondenter er det dog svært at konkludere, at dette opfattes som et generelt problem.

Selvforsørgelseskravet bliver dog nævnt i flere af kommentarerne blandt de respondenter, som ønsker at søge etableringskortet. Ud af 42 kommentarer omhandler 11 kommentarer det forhold, at selvforsørgelseskravet synes at være for højt.¹⁰ Det betyder således, at selvom det ikke er en direkte hæmsko i forhold til at søge etableringskortet er det stadig en problemstilling, der optager nogle af respondenterne.

De respondenter, herunder også respondenter som har påtænkt at søge etableringsophold, som har anført deres bekymringer i forhold til forsørgelseskravet har blandet andet oplyst:

- "The monetary requirements are hard to satisfy as a student with no SU who had to pay tuition"
- "The financial requirements is too high considering it is a newly graduate who want's to apply"
- "There should be no money requirement for a minimum in a bank account. We can't take social help any ways so what's the point"
- "The financial requirement is too expensive for non-EU students which makes it pointless to stay"
- "Man skal have for meget penge i banken især siden vi var studerende for de sidste to år og vi kun arbejde deltid"

3.6.2 Varigheden

Et andet forhold, som analysen skulle belyse, var, om varigheden af etableringsopholdet, herunder at opholdet kun kan søges én gang og ikke kan forlænges, bliver anset som et problem.

⁹ Antallet af kommentarer til spørgeskemaundersøgelsen var i alt 62, dog var 20 af kommentarerne angivet som "NO" eller "N/A", hvorfor disse er udtaget af "samlet antal kommentarer", og der henvises til 42 kommentarer.

¹⁰ Respondenterne har alle svaret JA til, at de ønsker at søge et etableringsophold

I figur 14 (*forrige side*), ses det, at kun én respondent¹¹ har valgt at fravælge ordningen på baggrund af, at opholdet ikke kan forlænges. Det synes umiddelbart derudfra ikke at være et nævneværdigt problem. Omvendt kan der ikke konkluderes, hvorvidt det rent faktisk er tilfældet, eftersom kun 5 procent af respondenterne har svaret i denne sektion.

Dog er der flere af de respondenter, som ønsker at søge etableringskortet, der mener, at det er problematisk at der kun er tale om en to årig opholdstilladelse. 11 ud af 42 kommentarer går på, at det er problematisk, at etableringsopholdet blandt andet kun kan søges én gang på maksimalt to år og uden mulighed for forlængelse¹². Selvom det umiddelbart ikke har direkte betydning for, hvorvidt folk ønsker at søge etableringskortet, er det noget, som nogle af respondenterne synes er problematisk.

Nogle af de respondenter, som ønsker at søge et etableringsophold, har i kommentarfeltet dog anført deres bemærkninger i forhold til varigheden af etableringsopholdet:

- " It should be possible to apply for it twice (after MSc AND after PhD) just like what USA does"
- "Two years establishment card is not enough for a graduate person in relation to establish ourselves, if it's at least 3 years scheme then people can integrate according to their job recruitment in Denmark"
- The residence permit should be longer than two years considering how much time and money we have already invested in our education"
- "It would be good if establishment card holders can be given the opportunity for renewal like it is with the green card scheme"

Andre kommentarer fra undersøgelsen tyder på, at udlændingene ikke bliver godt nok informeret og vejledt om, at formålet med ordningen er opnå en toårig etableringsperiode, hvorefter det *vil* være muligt at søge anden ordning, herunder særligt anden erhvervsordning, for at blive i Danmark, og at det derfor ikke er "forbi" efter de to år: *"In my personal point of view, the establishment card look like it is helping the non EU to stay in Danish territory, but I consider the contrary. This type of card allows people to work without having a working permit which means, that after two years, even working, paying taxes and actively contributing to the society still you are not welcome anymore (because the establishment card can not be extended longer than 2 years) and clearly you need to leave the country because you don't have a working permit."*

3.7 Hvorfor bliver respondenterne ikke i Danmark?

I spørgeskemaundersøgelsen indgik også et spørgsmål om hvorvidt udlændingen har overvejet at blive i Danmark efter endt uddannelse. Hertil svarede 7 procent af respondenterne (svarende til 23 respondenter), at det havde de ikke.

Respondenterne kastede endvidere lys over, hvorfor det ikke var deres intention at blive i Danmark. Årsagerne hertil er blandt andet:

- *Det var aldrig intentionen, at jeg skulle forsætte mit ophold i Danmark efter endt uddannelse (7 personer)*
- *Jeg følger mig ikke hjemme i Danmark (4 personer)*
- *Der er ikke nok jobmuligheder (4 personer)*
- *Andre årsager (7 personer)*

Som andre årsager oplyste nogle af respondenterne følgende:

- *Udlændingen har fået et job eller er blevet optaget på en ph.d. uddannelse i udlandet.*
- *Udlændingen ønsker at være sammen med sin ægtefælle, som enten er i hjemlandet eller et andet land.*

¹¹ En respondent ud af i alt 10, som har tilkendegivet, at de fravælger etableringskortordningen. Det er altså en meget lille gruppe af respondenterne, som indgår i denne svarandel.

¹² 11 kommentarer vedrører varigheden af etableringsopholdet. Alle forhold omkring varighed er her medtaget, fx at opholdsgrundlaget ikke kan forlænges og at der ikke kan søges to etableringsophold.

- *Der er en sprogbarriere, som gør det svært at få et job i Danmark*
- *Det scholarship, som udlændingen modtog under uddannelse, var betinget af, at udlændingen returnerede til hjemlandet efter endt uddannelse.*

Det skal derfor holdes i mente, at ikke alle udlændinge, som afslutter en videregående universitetsuddannelse i Danmark, har et reelt ønske om at blive i landet, samt at der kan være forhold, som gør, at det ikke er muligt for udlændingen at opretholde et opholdsgrundlag i Danmark.

4.0 Konklusion

Formålet med denne undersøgelse var at belyse brugen af etableringskortet, samt hvad potentielle brugere mente om ordningen.

Resultaterne viser, at ordningen bliver anvendt af flere og flere, og særligt de yngre. Selvom det er en overgangsordning, tjener nogle af etableringskortmodtagerne en løn, der ligger over niveauet for andre ordninger. Omvendt tyder resultaterne også på, at en stor gruppe af etableringskortmodtagerne ligger lige under niveauet for beløbsordning, hvorfor den fungerer som et springbræt ind til det danske arbejdsmarked. Den registerbaserede del af analysen viste, at der var i alt 100 skift fra etableringskortordningen til et andet opholdsgrundlag i 2017, hvorfor det ses, at udlændinge, som allerede har opnået opholdsgrundlag efter etableringskortordningen, får kendskab til, at de under opholdet kan skifte til anden ordning og derved forlænge deres ophold i Danmark. Alt i alt synes tallene at understøtte formålet med ordningen, nemlig at det fungerer som en vej ind på det danske arbejdsmarked.

Ud fra resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen, kan det konkluderes, at de potentielle brugere generelt oplever etableringskortordningen som en simpel og relativt let tilgængelig ordning, og at de betragter det som en attraktiv ordning. Dog er der mange, der ikke kender til ordningen, særligt på de større universiteter. Undersøgelsen har kun i mindre omfang påvist, at forsørgelseskravet og varigheden af opholdet er en hæmsko for søgningen til ordningen, fordi et fåtal har besvaret spørgsmålet. Dog er der flere, der tilkendegiver i kommentarsporet, at begge forhold er et problem.

For i højere grad at sprede kendskabet til ordningen, betingelserne for ordningen samt mulighederne for at kunne forsætte et ophold i Danmark efter endt etableringsophold, indstiller SIRI til, at der foretages en gennemgang af styrelsens hjemmeside samt ansøgningskema.

Et andet forhold, som bør nævnes, er, at ud af det samlede antal respondenter som har oplyst, at de ønsker at blive i Danmark efter endt studie, er det kun 10 respondenter, som har oplyst, at de ikke har overvejet at søge et etableringskort.

Det forhold, at en mindre andel af de respondenter¹³, som overvejer at søge etableringskort, synes, at forsørgelseskravet er for højt, samt at varigheden af etableringskortet ikke er tilfredsstillende, er altså ikke ensbetydende med, at ordningen direkte fravælges af udlændingene.

¹³ I alt 174 respondenter har oplyst, at de overvejer at søge et etableringskort, heraf har 22 respondenter ytret deres bekymring vedrørende selvforsørgelseskravet eller varigheden. Dette svarer til at 12 %.